

DEBRECZENI HIRLAP

POLITIKAI LAP

Előfizetési árak:				A szerkesztésért felelős		Szerkesztőség Nagy-Várud-utca 2087. sz. Gáll-ház (emelet)	
Helyben:		Vidékre:		Kutasi Imre		Kiadóhivatal Nagy-Várud-utca 2087. sz. Gáll-ház (földszint)	
Egész évre	12 korona	Egész évre	20 korona	kiadó s laptulajdonos		Hirdetések a legmérsékeltebb árszámítás mellett vétetnek fel	
Fél évre	6 "	Fél évre	10 "				
Negyed évre	3 "	Negyed évre	5 "				
Egy hónapra	1 "	Egy hónapra	2 "				

A király előtt.

— május 15.

Hű magyar nép közt van a király száljon felé széles Magyarország minden részéből a hódoló, lelkes üdvözlés! Azt a hűséget, azt a szeretet, melylyel minden jó magyar lélek az ő nemes, fejedelmi alakjai iránt viseltetik, mindegyiknél méltóbb szónoknak tolmácsolta a trónterembe a magyar törvényhozás kiküldöttjei előtt Szilágyi Dezsőt.

A király trónbeszédében megadta a választ a törvényhozás szónokának szavára. Micsoda ellentétes képek! A múlt héten Berlinben hangzottak feléje egy idegen, de rokonzású, baráti viszonyban élő uralkodónak és népének üdvözlő szavai; megpecsételődött egy régi szövetséges viszony a szeretet és barátság ünnepi hangjai közepette.

Azután visszatért a király Bécsbe, ahol az újra megnyitott Reichsrathból az újra nyitlan folytatott benső harcra adóz vad hangjai törtek maguknak utat kifelé, Ausztriába, Magyarországra, az egész világba. És erre alkotmányos kötelelességek a delegációk megnyitására teendője elszólítják az uralkodót Bécsből Magyarországra. Micsoda kép fogadja itt?

Nézzén szét a magyar király, és látni fogja a magyar népének belső nyugalmát, munkán és megelégedésen épülő megerősödését. Látni fogja mindenfelé a nagy változást, az üdvös fej-

lődést, aminek egy törekvő és öntudatos kormány vezetésével az ország örvend. Harcz, háboru a parlamentben nincs, az apró pártközi viszályoknak, személyi összecölközéseknek is szünetet parancsol az az ünnep, a mikor a szép főváros a maga falai közt üdvözölheti a királyt.

Ilyen hangulatban fogadta azt a szót, a mit e nép nevében annak legméltóbb tolmácsa, Szilágyi Dezső hozzá intézett. Tekintse épp úgy, mint a nemzet őszinte lelkes szavát, mely a külső országban való fényes, lelkünk-reható ünnepeltetése után itthon megint a régi, kipróbált szeretettel és hűséggel üdvözl.

Hogy mit mondott a királyi szó válaszul megirtuk. Meg volt benne bizonyára a visszhangja a berlini ünnepségeknek és markáns jellemzése annak a helyzetnek, a melyet a külpolitikai viszonyban a monarchia a külső hatalmasságok között elfoglalt. Örvendünk, hogy olyan nagyjelentőségű esemény után, mint a milyen a berlini találkozó volt, éppen a magyar fővárosból hangzott világgá a magyar király szava először visszhangot keltve messzi országokban.

Ez kétszeresen népiessé teszi nekünk a király hazajövetelét, a mely különben is mindig ünnepünk. Kívánjuk, hogy azt a sivár ellentétet, a mit mult heti utjainak két képében, Berlinben és Bécsben látott — feledtesse el a harmadik, kép, az a melyet Budapest és benne a törvényhozás tisztelgése benne kelteni fog. Feledtesse el

vele Ausztria horult egét az a napsugaras öröm és viruló lelkesedés, a melyből minálunk a feléje szálló forró üdvözlés fakad.

— Szenteltett törvények. Ő felsége szentesítette az 1900. évi VII. törvényeket az 1893. IV. törvényekkel némely intézkedéseinek kiegészítéséről, továbbá az 1900. évi VIII. törvényekkel az 1887. évi XXX. törvényekkel alapján fogantatosított beruházások költségeinek részbeni fedezéséről.

— A főrendiház közjogi és törvénykezelő bizottsága 1900. évi május hó 14. ikén, hétfőn délelőtt 11 órakor ülést tart. Napirendje: 1. A bizottság megalakulása; 2. az 1886. XXIX. ik törvények az 1889. XXXVIII. ik és az 1892. XXIX. ik törvényekkel módosításáról; 3. az országgyűlési képviselő választói jogi, gyakorlásnak némely községet, pusztát és telepét érintő rendezéséről; 4. az irodalmi művészeti és fényképészeti művekre vonatkozó szerzői jogok kölcsönös védelme végett a német birodalommal 1899. évi december hó 30. ikén Berlinbe kötött egyezmény beczikelyezése tárgyában szóló törvényjavaslatok bizottsági tárgyalása.

— Tisztelgés a kereskedelmi miniszternél. A magyar Vasművek és Gépgyárak Országos Egyesülete küldöttségileg tisztelgett Hegedűs Sándor kereskedelmi miniszternél, Förster Nándor miniszteri tanácsos vezetésével, hogy átadja neki azt a jegyzőkönyvi köszönetet, a melyet a miniszternek a gyár hathatós támogatásáért legutóbbi közgyűlésen szavaztak meg. A miniszter válaszában megígérte, hogy a gépipart tőle telhető támogatásban fogja részesíteni a jövőben is.

A DEBRECZENI HIRLAP TÁRCZÁJA

Bertácska levelet kapott.

— Elbeszélés. —

A „Debreczeni Hirlap“ eredeti tárczája.

Verőfényes tavaszi nap melege festette pirosra Bertácska üde arczát, amint vidám mosolyal ajkán kezében könyveivel telt táskával lépegetett az iskolából haza.

Akáczfák ágán néhány vigan csiripelő veréb kötötte le egy pillanatra a kis lány figyelmét.

Mit beszélhettek? Örülnek a tavasz megérkezésének, a napsugárnak. Vagy talán éppen Bertácska jóságát köszönik hangos csiripeléssel.

A tél olyan hosszú volt, a hideg vagy, s a gyomrocskák üressék. Egy kis apró kezeske gondoskodott minden reggel, hogy ne korogjanak. Tele szórta az ablak párkányát, a keményre fagyott havat izletes kenyérmorzsákkal, s most a kis verés csapatnak — úgy lehet — a maga nyelvére minden csiripelés egy köszönő szó.

Az utca ajtóban Bertácska a levélhordóval találkozott.

— Levél kinek?

Egy keskeny kicsi rózsaszínű levél volt. Átvette, s becsapta magaután a kis ajtót.

Elébe futott a sárga szőrű Zsidi kutya vidáman csóválva farkát, ugrándozta körül, várva a szokásos becéző szót; de az most nem figyel reá, nem semmire.

A fehér függöny nyílása közt bekandikált a napsugár, s inceskedve siklott át a rózsaszín levélkén, amely a kislány kezében remegett, s amelyre szép nagy gömbölyű betűkkel oda vált rakva teljes neve.

Bertácska nem akar hinni szemének. Leteszi a levelet, meg felveszi, megforgatja s kétkedően rázza meg fejét: nem, ez nem neki szól, ki is írta ő neki levelet? Megnézi a postabélyeg keltét, elolvassa még egy párszor a címzést, s mikor meggyőződött róla hogy csakugyan neki van szánva — óvatosan tekint körül, s remegő kezekkel szakítja fel a betűket.

Szive hallhatóan dobog, s egy pillanatra rózsaszínű kör ereszkedik szeméi elé. Nem lát semmit, csak a levélből kiáradó csodálatosan finom illatot érzi.

Későbbben betűzni kezdi. Folytassa tovább! Nem, itt megszavazhatják.

Kint a kertben, a nagy labda rózsák bokor árnyában olvassa a levelet.

Mi van bele írva? Vers, egy valóságos igazi, csengő rimekbe szedett vers, amelyben Bertácska buzavirágok szemét, fürtös haját, kicsi száját énekelte meg.

Olyan vers, amelyhez hasonlót Jolán nővérehez írt a K... i lutheránus káplán aki bár nem volt poéta, mégis ez egyszer

olyan meghatóan szép versben öntötte ki érzelmét, s csak az volt egy kicsit a baj, hogy csupán Bertácskát tudta meghatni, nem pedig Jolán kökemény szívét.

Bertácska mosolyog boldogan: tehát ő akkor már nagy lány! Igen nagy lány, akinek verset írnak.

A labda-rózsa pelyhes virága ráhajlik a kislány vállára, s elolvassa a verset, tovább adja az orgona virágnak. Orgona virág megsugja a himes lepkének, ki szerte-észéjel esapongva, minden virág szirmán megpihenve beszéli el. Csacska szellő szárnyain viszi tovább. Ekkor megtudja az eresz alatt esicsergő feceke. Miska, az udvaron sántikáló piros csőrű, csonka szárnyú golya, a kertben kalitájában kiakasztott örökké rikácsoló Lóri papagály.

Bertácskának legalább úgy tűnik fel, hogy tudja fü. fa, szellő, virág az ő titkát hogy még a kis kamar is belé szövi csatogó dalába: Bertácska levelet kapott.

Gondosan rejtette el a versikét, mert az nembaj bár ki is tud róla, csak a mama meg ne lássa; mert ha meglátja, Bertácska úgy gondolja, hogy rögtön tűzhalálra ítélné a gond dal meg irt eredő sorokat. Már pedig azt nem szeretné, határozottan tudja hogy meg is könezn.

Ünnepélyesen komoly egész nap, keveset beszél, alig nevet, pedig máskor milyen nagyokat tudott kacagni minden csekélységén. — Ha! ő már nagylány!

— A névmagyarosítás gyorsítása. Gulner Gyula belügyminiszteri államtitkár intézkedéséből Juius elsejétől kezdve a névmagyarosítási folyamatokat a belügyminisztériumban külön osztály fogja átvizsgálni, aminek az lesz az eredménye, hogy a névmagyarosítási ügyeket kesedelem nélkül fogják elintézni. Szükséges azonban, hogy a folyamatok már borítékon jelezzék kérésüket, mert csak így érhető el, hogy a kérvény egyenesen az illető osztályhoz jusson.

Győztes leányok.

május 15.

Télen a Kisfaludy társaság nagyülése szolgált azzal a kedves meglepetéssel, hogy az egyik irodalomtörténeti és széptani pályadíjat egy addig ismeretlen nevű, leány, Sárosi (Sch-eiminger) Bella nyerte el.

Ma a budapesti kir. tudományegyetem záróünnepélyén az orvosi fakultás egyszerre két leánydiának juttatott koszorút s elismerést.

Ez a két leány Königsberg Lea és Szenda Ida.

Érdekes és érdemes mozzanata a magyar szellemi élet fejlődésének a leányok ezen dialma előretörése.

Nálunk, eddig divatos keleti közönyünk mellett, ugyan nem szokás valami különös súlyt vetni az egyetemi pályázatokra, melyeket a közvélemény nem igen méltat magasabbrá, mint az önképzőkori szellemi tornákat.

Az eszményképül felhordogató angol diákéletnek pedig a híres oxford—cambridgei regattával egyenrangú érdekessége, az egész-angol nemzet által évről évre feszül figyelemmel várt és fogadott eseménye az egyetemi pályadöntés.

Talán czélszerűbb volna nálunk az amugy is kicsiny összegű díjakat nemzeti emlékművekre konvertálni, a melyek életfogytiglan megmaradnának a pályanyertes diákságnak legbecsesebb, fölemelő, buzdító emlékei gyanánt. Nemesak a testi, de a szellemi atlétika is megérdemelne egy különös, gyöngéd gondozást az illetékes körök, az egyetemi tanács és a közoktatásügyi minisztérium részéről.

Szolgájon erre alkalmul az az eddig példátlan eset, hogy egyszerre két leány győzött

ezen a magyar olympiai versenyen, a kinek a szorgalma, tudása szerény anyagi megjutalmazásához bizony hozzáillenek egy kis virág-bokréta.

Irigylem a fiamat, a kinek diákélete hasonlíthatatlanul komolyab. tartalmasabb lesz, mint az enyém és kortársaimé volt,

Fölteszem a nemes magyar tanuló-ifjúságról, hogy a gyöngébb, a szebbik nem ezen szellemi versenyképessége föl fogja beana is költeni a szunyadó vetélykedési kedvet s udvarias lustaságból nem engedi át az összes pályadíjat a leány-diákoknak.

Ha nem, megérjük, hogy csakis a teológia fakultás koszorui jutnak férfi-kézre, míg lassankint minden más pályadíj, jutalom és dicsőség leány ágra származik át.

Pusztulás a szomszédban.

Fagy és árviz.

— Saját tudósítónktól —

Margita május 14.

Megnehezült az idő viharos járása fölötünk.

Környékünkön a fagy és az árviz okozott eddig kiszámíthatatlan károkat, úgy, hogy a szegény nép kétségbeesetten néz a jövő elé.

A Berettyó vize 10.000 holdnyi területet elöntött Biharmegyében. Ez szomorú ujság az Érmellék vidékén.

Viz alatt van az egész érmelléki völgy elárasztvák a kaszálók, szántóföldek.

A Berettyó Szalárd felett ugyanis még nincsen szabályozva s ezen a részen történt a katasztrófa. Az utóbbi napok bőséges esőzése, a mi kivált Szilágy megyében zuhogott alá — renkívül megduzzasztotta a folyót, úgy, hogy Margitánál jóval magasabb volt a vízállás mint 1888-ban, az eddigi legmagasabb vízállás idejében. Akkor 211 centiméterre hágott a víz, most pedig elérte a 250 centiméter magasságot.

Farmos, Csokaj, Szentjobb, Poklostelek, Sárszeg, Csanalos, Vámos-Láza, Vedres Ábrány, Manos-Petri, Királyi és még több kisebb község határa el van árasztva. Szent-

Szerencse hogy a mama fehérneműk elrakásával foglalatzkodott a másik szobába, s így nem ért rá — mint tenni szokta — Bertácska munkáját megtekinteni, hogy mennyire haladt vele.

Bertácskában megvan az igyekezet, s helyre akarja pótolni, megakarja csinálni, mit figyelmetlenségével elrontott; de nem tehet róla mást nem képes dolgozni, kezei minduntalan ölébe siklanak.

A kis rózsaszínű levél ott van nála elrejtve s az nem hagyja nyugodni. Szeretné tőle kérdeni ha válaszolni tudna: milyen a küldője? Szőke? talán a szeme kék? Termete magas, a hangja kellemes, beszédközben lágyan zengő, hajai hullámos, és . . .

Nem merete tovább gondolni . . . és ez sejtelen lopódzott szívébe.

Igen, igen, ha a kis levél nem is mondott semmit Bertácska talán . . . mégis tudja.

Az akácfa zöld lombjai titokzatosan sujtak össze. Ők talán már ismerik? Igen ők látják hogy minden nap megszokta tenni sétáját a fehér függönyös ablakok előtt, de Bertácska olyankor, abban az időben rendszeren ozsonázott, kávéját itta.

Sugnak susognak az alvó zöld levélkék kitudja még miről beszélnek, Bertácska nem érti őket.

Kezére támasztja füstös fejét, s nézi az aranysegélyű szeszélyes alakú fellegetet.

jobb községében a víz behatolt a községbe is; elöntött két utcát. Több ház bedőléssel fenyegetett ezeknek lakóit ki kellett költöztetni. Szerencse hogy a áradás éjjel nem jött, mert abban az esetben még a szabályozott részen is meggyült volna a baj a vízzel. A szabályozott részen, Szalárdtól Pocsajig apadai kezd a víz, de Pocsajon tul Szeghalomig ismét erős áradást jelentenek.

Pocsajnál tegnap érte el tetőpontját a Berettyó, de nem öntött ki. Itt az Ér vize okozott veszedelmet, mely a sok esőzések következtében medréről kiöntött. Az alautabb helyeken levő vetések, kaszálók viz alatt vannak. A víz még folyton árad.

Boldogság helyett — börtön.

— (A féltékenység áldozata.) —

— Saját tudósítónktól —

május 15.

Karpi Juliánna szerette Nagy Jánost, azzal a mélységes szerelmmel, a mi érzéket lenné tette szeretője durvaságai iránt elfeledette vele a verést, a szidalmakat, a mikben része volt s a hü kutya módjára csüngött a szeretőjén s csókolta, ha ez őt megverte.

Ezt eltúrte, e miatt nem panaszkodott, de a mikor észrevette, hogy Nagy János más leányok után futkos, a mikor hírül hozták, hogy a szeretője egy gazdag asszonyt akar feleségül venni, megszálta a lelkét — nem a gyűlölet, nem az elkeseredés, hanem a félelem, hogy a csinos embert elidőgeniti tőle más s erőt vett rajta az elhatározás, hogy csuffá teszi Nagy Jánost, hogy másnak a szeme meg ne akadjon rajta. Meg is tette.

A mult télen kora reggel — leöntötte vitriollal s a gyilkos folyadék elpusztította Nagy János jobbszemét, s mig a legény a kórházban feküdt — a leány mindennap kijárt hozzá, ápolta, vigasztalta s a mikor felgyógyult, újra összekerültek, a szegényes kis szobában újra szerették egymást.

Csak hogy a férfi ráunt a leányra s elhagyta . . . elváltak, Karpi Juliánna pedig a

Édes virág illatot hajtott fel a kertből a szél, kellemes illatot, s az alatt szárnyaló fecskék kedves csicsergése hangzott . . .

Könnyed ruganyós léptek halk zajára Bertácska lekapta szemét a fehér habos fellegekről, s egy szép tiszta fényő szempárral találkozott tekintette . . .

Az a szempár kék volt, s Bertácskának megdobbant a szive . . .

A köszönés egy kicsit zavarodott hangon libbent el a fiu alyjkáról, de a fekete puha kalap kifogástalanul libbent meg, meglendült a magas szőke haj.

Bertácska piruló arcát a függőfi redőli közzé rejté; nem volt bátorsága az a-lakon ki hajolva utána tekinteni.

— Ez „Ő” — suttagá — ő, a vers küldője. — Nem merete magának sem bevallani eddig, amit most megsugott a szive . . . Igen, hisz ott szokott állani az uteza sarkon, mikor ő az iskolából jön . . . Nagyon szép, s olyan szelid nézésű szeme van.

Ez ő — bólogattak az akácok. Ők tudják, ők ismerik . . .

Áradt fel a kertekből a virág illat, s az alatt a szárnyaló fecskék csicsergése, olyan kedvesen hangzott . . .

Hona.

Hiába simult hozzá a tarka szőrű czicza akivel játszani szokott, most nem hajlik le hozzá, hogy végig czirogasa sima hátát. Nem áll meg, hanem gondolkozva lépked tovább, azon töpreng: ki lehet a vers küldője?

Az ebédnél nincs étvágya. Kínálgatják váltig: egyél, mért nem eszel? Pedig a mama épen kedvenc ételét készítette ebédre, amit olyan nagyon szeretett, a vaniliás ris pépet. Olyan kíváncsan kerget rajta a hó fehér hab, szinte mondani látszott: Bertácska egyél belőle.

De ő nem eszik, gondolkozik, motoszkál fejében szüntelen az a gondolat: ki küldte, ki esoda.

Délután kiült az utezára nyíló nyitott ablak mellé dolgozni. Mert a munka, de nem tudom mihetett az oka, bizonyosan a langyos szellő hizelgő simogatása szédítette el egy kicsit fejét, talán az uteza porában játszó gyerekek játéka vontá el figyelmét, vagy talán a holnapi számtani feladványon törté eszté . . . Minden nem tudom hogy történt, csak hogy Bertácska egyszer azt veszi észre, hogy hímzésén piros színben virít a már ember emlékezet óta kéknek ismert ne-felejtis virág.

Megijedt egy kicsit, s könnyek közt lázas sietséggel fogott a bántáshoz. Egész délutáni szorgalmas munkája kárba veszett.

törvény elé került: súlyos testi sértéssel vádolva.

— Bűnsnek érzi magát? — kérdezte tőle az elnök.

— Nem vagyok bűns, mert nagyon szerettem Jánost.

— Mi indította a bűns cselekedetre?

— Két évig éltünk együtt, én imádtam, ő mások után szeládgált s engem elhanyagolt!

— Nagy János azt vallotta a vizsgálat során, hogy maga volt hülden hozzá.

A leány felpattant, kipirult az arca a könyek elöntötték a szemét.

— Nem igaz, én tisztességesen viseltem magam...

— Miért nem vette el magát feleségül?

— Mert a szülei nem engedték.

— Magának jó szive van, tehát miként történhetett, hogy mégis azt bántotta, a kit legjobban szeretett?

— Én nem akartam ártani neki, azt hittem, hogy csak egy kis pecsét marad az arczán s így aztán senki sem fogja szeretni, csak én!

— Hiszen mind a két szemére megvakultatott volna?

— Csak 15 krajczár ára vitriol volt a bögében.

— Miért skarta elhagyni magát?

— Mert egy gazdag nőt akart feleségül venni.

— S a férfi nem is tagadta, hogy ráunt a leányra.

Ismeretségük kezdetén boldogan éltek, de a leány később féltékenykedett reá s minduntalan czivódott vele.

— Mikor a szemem világát elvesztettem, akkor sem haragudtam reá; s kórházból kijöttem, s újra összekerültek. Akkor sem tudtam volna hülden lenni hozzá, mert nagyon szerettem. Együtt is éltünk január 25-kéig, de újra féltékenykedett reám s ekkor elváltunk.

— Igaz az, hogy mást akart feleségül venni?

— Igaz.

— Kiván-e valami kártérítést?

— Nem kívánok én semmit, miből fizetné meg? — hiszen olyan szegény mint a templom egere.

Karpi Julesát másfél évi börtönre ítélte. Az ügyész megnyugodott, a leány sirva fölebbezett.

Tudósítás a 3 látható és 3 láthatatlan urról.

(Nagyon alkalmi apró csopró)

Ugy volt, hogy gyászba borult a gyümölcsfa lombja egész haza szerte és a jó termés szép reménye örvendezette meg a sziveket.

De történt még más is. A vasuti étterembe három ur toppant be.

Az egyik magas volt és kövér, a másik magas volt és sovány, a harmadik pedig alacsony volt, kövér volt és mosolygós.

A vendéglős tíz órával kínálta őket s ők tíz órára francia almát és olasz körtét kértek. Az étteremben volt egy angol hölgy, az elájult mikor látta, hogy éhgyomorral almát esznek az urak.

A pinczér tört olasz nyelven megmagyarázta az angol hölgynek, hogy ezek nyári ruhában és gyümölcsben utaznak. Elmennek a M u r a k ö z b e, elcsábítják a mura-közi...

Itt azonban már nem folytathatta tovább mert az angol hölgy, megint elájult.

A három ur közül így szólt az egyik:

— Ha az idén beüt a a gyümölcsstermes, még nagyobb kedv lesz a gyümölcsészethez.

Es szólt a másik ur:

— Mérget veszek rá, hogy az idén dögivel lesz a gyümölcs.

— Én nem veszek rá mérget, mondta a harmadik, mert ez már czikker.

Igy versengének egymással a három látható urak, aztán beültek a kupetába s a felső ülésen játszottak egy alsóst.

Míg zugva, zakatolva tova robogott velük a vonat, amonnan a bécsi Bruck felől megindult egy láthatatlan ur.

Eljött Debreczenbe duzzogva, haragosan mert odahaza valószínűleg, összehorgolt a feleségével.

Elment a magas és kövér ur lakására. Nem találta otthon, — hátra hagyta a vizitkártyáját.

Másnap, szintén a németseg felől megérkezett a másik láthatatlan ur. Szekánt volt ez, mint valami tizenhárom próbás anyós.

Kereste a magas és sovány urat. Nem találta otthon. Lakásán hagata a névjegyet.

Harmadnap, szintén a két előbbi fészkből utnak kelt a harmadik láthatatlan. Kereste az alacsony, kövér és mosolygós urat. Nem találta. Kertjének a léczkerítésén hagyta a névjegyet.

A három látható ur meg ezek után visszaérkezett. Hogy mit végeztek, titok. De anynyi szent, hogy mikor az ügyek megbeszélésére összejöttek a magas és kövér ur, meg az alacsony, kövér és mosolygós rettenetesen üdvösek voltak.

— valaki járt nálam, — szólt az egyik. Bizonyos gazember P o n g r á t z. Tönkre ette a gyümölcsömet.

— Nálam meg a kutyamajon soványodott S z e r v á t z k o s l a t o t t. Az áldóját, aligha lesz szülő termésem az idén.

A harmadik látható ur B o n i f á c n a k névjegyet vette ki a zsebéből.

— Nálam meg ez járt, — de becsapódott mert nincsen szülő gyümölcsöm.

... A két gyümölcsös ur irigykedve nézett a gyümölcstelenre.

Figura.

Kriksz—kraksz.

— A levelesben. —

Szól a zene a kocsmában. ott van már a félalu. Járják a levelesben, huzza a cigány, kurjongatnak a vitéz bakkancosok, szinte a városba hallatszák: Hejre Kati, Kati, Kati! S ugrál is a Kati, csak úgy repül a viganó. A barna pirosképű bakaké most a világ, czivil nép alig van köztük.

— az áldóját, kutya jó kedvem van, csuhaj! — De a bolond cigány a csuhaj közepén hagyja abba a nótát s a vitézhadfi meglepetve néz szét mi lesz a világból.

— Hej, a ki lelke van, — hogvót, hogvót! S a kemény tenyerek összeütődnek, a fontos bakkancosok verik a földet, a rekedt torkok orditanak:

— Hogvót, hogvót!

De a primás nem érti a tréfát.

— Hugi né má, még csak á kék, hát éjjel nem kéne huzni. Ösztán nem fizetnek, mi ázs á kis ánrétá. Nem.

— Huzza mán, tessék már. Iszen menjünk egyszeribe, csak egy utolsót még.

— Nő, hát, hogy ne mondják, hogy esz a bibas csak így-ugy, osztég ná. Huzzunk hát még egyet nekik. No kontorás, segits óvál á három hurral.

— Óhni zi nem órá valója. De azért

neki fognak mohogva egy nótának. Megy a esóra, megy a hajszra, de azért

— Hej, az áldóját, de kutya jó kedvem van.

Jaj de bosszuság, ha a legény annyira van, hogy mán alig áll az ember a talpán, még is viszi tánczra. Szeretné, ha ott dobanna le, de mindjárt. Hiába keresne egérutat a Zsuzsi, elcsipi és viszi vissza. Szegény lány csak úgy ténfereg, de nevet s odakacsint a legény szemé közé:

— Jaj Istenem, mért is nem tudok én olyan erős lenni, mint maga? Jaj, ne szorítsa a karom, vasból van a maga keze.

A vitéz baka bazsalyog, mint a kinek a talpát csiklandozzák és rakja, kirakja, de úgy hogy a császár se különbben.

Oszlik a közönség. Egy gyerek jön napirlapdákkal gummi madzagon. Hozd csak, add csak. — ellopkodják tőle s megkezdődik a lapptázás, de nem köszöni meg, a kit ér. Kivált ha jól sikerült, mint azé a kis fekete bakaké, a ki nem is késik kifejezni ezt:

— Anyye, a ki mindene van, de jól tráfált, no ennek is füstöl estig a háta.

.6.

Különfélék.

Összeégett agastyán tragédiája

Borzalmas módon pusult el ma reggel Neumann Dávid kilenczvennégy esztendő magánzó. Hálórúhában a kályha tüzet piszkálgatta a király utca 29 szám alatt levő lakásán s e közben egy szikra meggyújtotta az ingét. A mire a házbéliek eloltották a tüzet az agastyán egész teste összeégett. A Rókus kórházba szállították, a hol nemsokára meghalt. Az elhunyt nevét ma már senki sem ismeri, edig harmincz negyven évvel ezelőtt ő volt a budapesti orfeumok legjobb komikusa. Kupléi népszerűek voltak s mindenfelé őne kelték. Maga írta a szatirikus, elmés kuplékat s e miatt sokszor meggyült a baja Az abszolútizmus idejében annyira üldözték hazafiassalalért, hogy nem volt maradása a fővárosban. A külföldre ment, a hol az artista-világban Ausztráliában és Európa minden nagyobb városában. Vegre is a honvágy hazahozta és mint nyoleczan éves l telepedett újra szülő városában, Budapesten.

Agyonlőtte az apja barátját.

Bánffy-Hunyadon, mint levelezőnk jelenté, Hada Ferencz oda való gazda a kocsmába mulatozott fiával, Hada Jánossal s régi barátjával, Bokor Ferenczcel. Bokor hívta Hada Ferenczet, hogy menjen az ő házához és ott folytassák az ivást, de fia közbelépett s apját hazavitte. Bokor Ferencz erre a saját lakásán revolvert vett magához és azzal Hadaékhoz érve, követelte, adja ki az apját s bocsássa el vele mulatni. A fiu ellenszegült és azzal fenyegette Bokort, hogy ha szépen ez nem távozik, sánczba löki. Bokor erre előkapta a revolverét s Hada Jánosra lőtt, aki holtan rogyott össze.

A férj bosszúja.

A párisi előkelő társadalmat véres szerelmi dráma tartja izgatottságban, a melynek hőse Fuzsau Auguste, egy neves festőművész. Az esetről távirati tudósítónk a következőket írja: Fuzsau már hosszabb ideje féltékenykedett a feleségére. Feltűnt neki, hogy az asszony rendszeren egyedül távozik hazulról és órákig elmarad. Egy ilyen kirándulást megelőzött a féltékeny férj. Töltött revolverrel követte nejét egy párisi kiránduló helyre. Az asszony találkozott ott Berthand León festővel, a ki Fuzsaunak jó barátja volt. A szerelmes pár leült a fűbe és a magukkal hozott

ételekből kedélyesen falatozni kezdett. A lakomát azonban kellemetlenül megzavarta a éltékeny férj. Előrohant rejtekhelyéből és szó, se beszéd, négyyszer rálőtt a feleségére és kétszer a csabítóra. A szerelmesek még élnek. A kórházban ápolják őket. A gyilkos férj önként jelentkezett a rendőrségnél.

NAPI HIREK.

Debreczen, május 14.

— **Kitüntetés.** Pergár Károly a debreczeni vámhivatal volt érdemes vezetőjének azon alkalomból, hogy a fővámszedői állásából saját kérelmére nyugdíjba megy, 6 fel-sége a sok évi hűszolgálat elismeréséül a koronás arany érdem keresztet adományozta.

— **Pórujárta bicziklista.** Érdekes jelenetnek voltak szemtanúi tegnap délután a nagyerdőre menők ifj. K. L. államvasut géplakatos különféle mutatványokat produkálva haladt az erdőre amikor, hogy, hogyan egy óriási durranással a levegőbe hajtotta lovagját aki, — ez akrobata mutatvány ntán — egy nagy pocsolva kellő közepébe esett. A közönség óriási hahotába tört ki s a porujárt sportman teljesen megfürödvé — a gyerek csapat kísérete mellett távozott felfogadván, hogy többet ily kellemes mulatságban nem vesz részt.

— **Hymen.** Kajári Lajos királyi mérnök eljegyezte Kovács Emiliát, — néhai Dr. Kovács Árpád orvos leányát.

— **A szerelem áldozata.** Egyik helyi lap-társunk pár szóval, említést tesz a legutóbb Józsa n szerelemföltésből elkövetett gyilkosságról. — az eset, ottani tudósítónk kimerítő jelentése szerint a következőkép történt: Mező Lajos és Varga Gábor alsó józsa lakosok egy leánynak névszerint Diószegi Juliánának udvaroltak, ki azonban inkább Varga felé látszott hajlani. A szerelemtől elvakult Mező Lajos féltékenységekben iszonyu tetre ragadtatta magát. Vasárnap este belekötött Vargába és mikor már dulakodtak, mellényzsebéből elővette a kését és Vargát előbb oldalba, majd hasba szurta. A kés igen súlyos sebet ejtett a legényen, úgy hogy a városi kórházba hozták be. Ott vívódott egész éjjel, de az orvosi segítség későn jött, reggelre meghalt, még pedig nem a verés — mint egynémelyik lap írta — hanem a szurás ejtette seb következtében. Temetése holnap lesz. A gyilkost azonnal le-tartóztatták s átadták a kir. ügyészségnek.

— **A fülemüle.** Levél jött a bűnügyi főkapitány urhoz. Nem illatos levél csak egy közönséges levelezőlap, de gyöngéd női kéz írása. Panasza van benne nagy, rettenetes. A sötét, komor épületben árván, menedéket keresve kóborol a kis levél, egyik teremből másikba viszik, nem tudják mit tegyenek vele. A gyöngé rebegő szó elhangzik s a kemény férfi szívek nem dobbannak rá meg. Pedig bűnügyi vizsgálatot kér rettenetes büntetést, pedig rettenetes büntetést, példát adni a világnak — és nem tesznek lépést sem érte. Az a panasz, hogy egy fülemülét tartanak fogva lelketlenül. Be van zárva ka-litkába, annak az oldala besétítve papirossal, s a szegény kis madár egész nap énekel, azt gondolva, hogy este van. A kis madár fájdalmas csattogása szinte felhallatszik,

egy szép hölgy bánatos arca, esdő szeme szinte megjelenik az írás felett, — és még sem lehet elbocsátani a madarat, hogy repüljön messze — messze fel az égig, hogy csattogjon vidáman a bokor lomb alatt — hja nincs rá paragrafus. És a kis madár tovább is ott kesereg a Csapó u. 26 sz. kereskedés ajtaján s a szép hölgytovább is hiába sajnálja szegényt.

— **Engedélyezett heti vásár.** Mint H. Sámsoni levelezőnk írja, ott nagy örömet keltett a földmiv. ügyi miniszter rendelete, melyben heti vásárookra ad engedélyt.

— **Vörheny Ujvároson.** B.-Ujvárosban feltűnő mértékben lépett föl a vörheny, naponta 10—15 áldozatot követelt a betegség, úgy hogy az iskolákat is be kellett zárni. Most — mint levelezőnk írja — a vörheny szűnő felben van és már szombaton az iskolákat is megnyitották.

— **Sertésvész.** H. Sámsonban gyanus körülmények között hult el egy sertés. A helyszínrre kiküldött állatorvos azt véleményezte, hogy sertésvészben van, mi maga után fogja vonni a községnek zár alá vételét.

— **Nincs többet gyufamérgezés.** Furcsa a mi életünk szegény újságíróké, furcsák a mi kívánságaink is. Szaz a legfurcsább, hogy a publikum, rémitő furcsának találja, ha azt a fohászt bocsátjuk az ég felé: Istenem csak valami nagy szenczáció történék. A közönség kedveért kívánjuk, de a közönség egyrésze bánja, ha történik. Kivált nyáron, az uborkaszezonban, az egyetlen ments várunk a — gyufaoldat. Szerelmes varrolányok, masamód kisasszonyok, szobaleányok, mesterlegények, kik megcsalódott szívük nagy keserűségében szaladtak az első speczerájoshoz és egyszerre 10 doboz kénes gyufát vásároltak; aztán beáztatták s megitták. Ennek ma már vége mert a kereskedelemügyi miniszter elrendelte a «Kénes gyufának a közforgalomból való kivonását.» Vége a gyufaoldatnak, a legnépszerűbb méregnek, a mely annyi sok csalódott szív fájó dobogását állította.

— **Gyász.** Dr. Tüdős László ügyvéd folyó hó 13-án délelőtt 9 órakor hosszas szenvedések után, életének 31-dik évében elhunyt. Földi részei f. hó 15-én ma d. u. 3. órakor fognak a Piacz-utca 75. sz. háznál az ev. ref. egyház szertartása szerint tartandó rövid ima után a Kossuth utczai temetőbe örök nyugalomra tétetni. Gyászolják testvérei: Dr. Tüdős Kálmán főisk. orvos, Dr. Tüdős János ügyvéd és gyermekeivel, Tüdős Béla, Tüdős Antal, Tüdős Erzsébet férjével Szoboszlai Sándorral. Áldás emlékére!

— **A csikós halála.** Ott nőtt fel a szegény Isz a Ferencz a Hortobágyon a világszerte híres pusztán, hol a levegő is szabadságot lehel. Ismerőse volt a pusztá, a délibáb, a gulya, meg a ménés. Hozzá volt forrva e pusztához s ott a város ménésénél szolgált. A mult héten egy szilaj csikó meg-rugta s a Féri fiut betegen hozták be a kórházba. Az orvosok nem tudták megmenteni s a délibábos puszták fia ott fekszik ma már a ravatalon s eszére ráborul a Péterfia utczai temető homokja. A végtelen puszták helyett egy kis gödörrel kell mege-légedni.

— **Az ablakzörgetők.** Jókédvű éjjeli mu-latóknak mostanában nagy gyönyörűségük

telik abban, hogy utca hosszat végigzörge-tik az ablakokat. Három gépgyári alkalmazott, és egy borbélylegény szerepelnek leg-közelebb. A gépgyárosok a Vigkedvű Mihály utcza végegették végig az ablakot, mikor aztán nagyon neki bátorodtak be is törtek egy nehányat. — sőt végre egy ablakból minden táblát kivertek a rámat lekasztot-ták s épen egy fához támasztották a vázat, mikor a rendőrök meglepték őket asötétben. A jó mulatságnak kissé kellemetlen lett a vége.

— **Eljegyzés.** Juhász István városi hivatalnok, — Juhász Kálmán tny. hon-véd százados fia, — eljegyezte — Ábel Károly főkertész. — kedves leányát — Gizelett.

— **A debreczeni dalegylet,** a magyar dal-nak e fáradhatatlan zászlóvivője, városunk disze, mielőtt a Junius végén Szatmárt tar-tandó „Tiszavidéki dalosszövetség“-nek első, s kapcsolatosan a szatmári dalegylet 25 éves jubiláris ünnepején részt venne, élvezet nyújt városunk közönségének azon nagyszabásu dal és zeneestély által, melyet válogatott programmszámaival f. hó 17-én csütörtökön tart a Bika-szálló disztermében. A műsor, melynek művészi becsesel bíró számai Mácsay Sándor ka-rn a g y vezetése, s Rác z Károly zene karának közreműködésével adatnak elő, a következő: Édes hazám (Hubertől), Bármerre jár (pályadijas népdalegyveleg Ladinitől), Nem sirok én (Székácsától), Rákóczy János (Kuruczdal Káldytól), Kurucz-nóták (Székácsától), Rajnai ut (Beschnitt dal) Kez-dete este fél 8 órakor. Beléptidij személyen-kint 2 kor. Alapító és pártoló tagok ezuttal is a szokásos kedvezményben részesülnek.

— **Köszönet a tűzoltóknak,** Rásó Gyula kir. tanácsos alispán ma egy köszönő átiratot küldött Simorffy Imre kir. tanácsos polgár-mesterhez, amelyben a helybeli tűzoltóknak — és Publig Ernő főparancsnoknak — a hadházi tűzeset alkalmával tanúsított gyors és buzgó fáradaimkért hálás köszönetet mond.

— **Árvizveszedelem az Érmelléken.** Mint tudósítónk éjjel telefonon jelenti, a Berettyó az emberfeletti védekezések daczára is kilépett medréből s Margitát és még hét községet elöntött. A vetések jelenlegi állását tekintve, a kár óriási, mely előreláthatólag nyomorba fogja dönteni az Érmellék lakosságának nagy részét.

— **Lövészet.** 1900 május 13 án tartott lövészetben di j a t n y e r t e k. Legjobb mélylövessel Fürst Ödön 4 koronát, legtöbb körlövessel Erber Ernő 2 koronát.

— **Tűz H.-Hadházon.** Nem is oly rég volt igen nagy tűz Hadházon, ujabban ismét tűz ütött ki, melyet azonban még idejekorán szerencsésen elfojtottak. Tóth Gáborné, Gere Sára háza gyulladt ki, de a tűz tovább nem harapódzott, csupán ez az egy ház égett le.

— **Táncmulatság.** A h. hadházi gazdálkodó kör jun. hó 4-én a kórhelyiségben táncmulatságot rendez.

— **Bitang jószág.** Molnár Imre nádud-vari lakosnak egy ökörtinója elveszett, körörtetését elrendelték.

— **Elveszt.** Egy fekete pudlikutya a mely Panagel névre hallgat, elveszett. Kéretik a megtaláló, hogy ilő jutalom mellett a rendőrségen adja át.

— **Köszönetnyilvánítás.** Ifjabb Némethy János ur, körünk alapító tagja, b. e. neje szül. Nagy Jolán urnő emlékére 50 koronát hűdött zászló alapunk javára. Fogadja a t. adományozó ur az egyet nevében hálás köszönetünket. (Petőfi Dalkör)

x Des Combes Henrik ügyvéd iró-dáját a debreczeni első Takarékpénztárnak Kosuth-utcza 3. sz. alatti házába, a keresztépület első emeletére tette át.

— Már 3 huzáson át nem huzzák ki a következő és nálam eredeti árban kapható, osztály sorsjegyeket: 13998, 14000, 14100, 14098, 14099, 21299, 21300 25001, 38679, 80, 81, 39093, 94, 95, 96, 97, 39107, 8, 9, 10, 43823, 24, 25, 26, 44430, 31, 33, 34, 64790, 91, 65945, 66702, 3, 5, 66727, 77971, 87806, 90423, 24, 90461, 99799, 99899. Huzás a héten.

Tisztelettel Schwartz Dániel a „Bika” szálló épületében.

Megtámadott csendőrök.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, máj. 14.

Rimabányai tudósítónk írja az alábbi esetet, mely egész gömörme gyében szóbeszéd tárgyát képezi. Egy cigány karaván támadt az öt kísérő csendőrökre és eszméletlen állapotba hozva eltűntek. — Ez a tényállás. A cigányokat most országsszerte körözik.

Az esetről a következőket írja tudósítónk.

Rimabányán elfogtak egy szekér kóbor cigány karavánt, mely a közbiztonságot kétségbe tette a környéken. — A karaván hét emberből állott, három asszony és négy férfi képezte. — A csendőrök a letartóztatás, alkalmával először is megmotozták a cigányokat és csak mikor semmi gyanus portékát nem találtak nálluk, akkor kérték elő a járőrtábléveleket. Ezeket összehasonlítva a lovakkal, rögtön konstataáltak, hogy a leírás nem egyezik. Ebből azt következtették, hogy a lovak lopottak, miért is a cigányokat közre fogva bekisérték Nyustra hol Máriássy szolgabíró elé vezették őket. Miután a kihallgatással bebizonyult, hogy a cigányok lopott lovak értékesítésével és hamis passzus gyártással foglalkoztak, átszolgáltatták őket a kir. ügyészségnek.

A cigányokat két csendőr vette fedezet alá és úgy kísérték be Rimaszombatra, a megyeszékhelyre, hol a kir. ügyészség is van. — Rimaszombatról tovább kísértetni rendelték a cigányokat.

A hosszú ut alatt a csendőrök, kik gyalog mentek a szekér mellett elfáradtak és sóvár pillantással néztek a hosszú szekérre, melyen a cigányok kedélyesen pipáztak és honi nyelvükön beszélgettek.

Rövid tanácskozás után felültek a szekérre. Az egyik csendőr névszerint Mukus, a kocsis mellé ült, — fegyverét térdei között fogva. A másik a szekérolalára ült, a féllába a sarokvason pihent, másik lába bent volt a szekérben.

Ezalatt a szekér Cserencsén tultment és Szabadkához közeledett.

A cigányok felbátorodva a csendőrök vigyázatlanságán, egymás közt halkán beszélgettek, azután mintegy veszényszóra a következőkép jártak el.

Az oldalt ülő csendőrt lábánál fogva

kirántották a szekérből s a csendőr igen szerencsétlenül, a fejére esett. Az eséstől elkábult, fegyvere és felszerelése messze elszórt és eszméletlen állapotban maradt fekve az ut szélén.

A másik csendőr védekezni akart, hogy társa balesetét látta, de a kocsis torkon ragadta, bedűtötte a szekérbe,

Mukus kirántotta a kardját és azzal hadonászott, de a vérszemét kapott cigányok mind rárohantak és addig ütötték-verték, míg eszméletét elvesztette.

Még akkor is göresösen kapaszkodott a szekér oldalába, úgy hogy, ki nem tudták fordítani, hanem megállították a szekeret és a csendőrt kiborították.

Ezzel felültek a szekérre és elhajtottak. A csendőr fegyverét és felszerelését a tett helyéről jó távolságra dobták csak ki a kocsiból.

A két csendőr csak reggel jött annyira magához, hogy eltudtak vánszorogni a szolgabíróhoz, jelentést tenni, keresték még akkor a fegyvereiket, de azt csak a másnapi őrjárat találta meg a közelben.

A csendőrök súlyos sebekben szenvedtek de most — mint levelezőnk írja, — már a javulás útján vannak.

A vakmerő cigányokat most az egész országban körözik: — ha rájuk találunk.

TÁVIRATOK.

Országgyűlés.

Budapest, május 14.

A képviselőház hétfői gyűlésén Perczei Dezső elnökölt, a ki bemutatta Munkácsy Mihály özvegyének a képviselőházhoz intézett köszönő iratát.

Attérven a napirendre a Ház folytatta a szeszkontingensről szóló törvényjavaslat részletes tárgyalását.

Az ötödik szakasz következett. Rakovszky István rövid indokolás után módosítást adott be, melyet a Ház Lukács pénzügyminiszter felolvasása után elvetett.

Ugyanez a jelenet ismétlődött meg a hatodik szakasznál Rakovszky módosítást ajánlott a pénzügyminiszter ellenezte, a Ház pedig elvetette.

A hetedik szakasznál szintén Rakovszky István szólalt fel. Módosítást adott be itt is, de ezzel sem volt szerencsésebb, mint az előbbiekkel.

A 8-ik szakasznál végre a változatosság kedvéért — Visontai Soma szólalt fel és hevesen polemizál — Mezei Mórral. Kijelentette, hogy a liberálisizmusnak nincs köze ehhez a javaslatához.

Lukács pénzügyminiszter szóval most fel hogy a kívánt felvilágosítást megadja.

Visontay a szegedi gyárnak adott 200,000 koronás nemzeti adományt említi fel.

Lukács pénzügyminiszter kijelenti, hogy ez méltányos.

Polonyi, Visontay és Rakovszky ellenkezésére a szakaszt elfogadták.

A börzeadó

Rátérve a börzeadóra Rakovszky a szabad közműveseket támadta.

A külügyi expozé.

Budapest, május 14. (Érkezett este 10 órakor.)

Goluchovszky külügyminiszter előterjesztette az osztrák külügyi bizottság gyűlésén jelentését.

A legutóbbi ülés óta a külügyi politikában semmi változás nem történt. A berlini látogatás tisztán családias jellegű volt.

A háboru.

A külügyminiszter kifejenti, hogy a burbáboruba való beavatkozás — ki van zárva.

Világhírű ember a képviselő hában.

Budapest. (Május 14. Érk. este 8 órakor.) A képviselőház hétfői ülésén nagyon élénk volt a folyosó. A képviselők főleg a májusi fagyokról beszélgetnek. Sötét színekkel festve az okozott károkat. A komor hangulatot egy ősz dalia megjelenése oszlatja el, a kit a képviselők minden oldalról melegen üdvözölnek. Valamikor nagyon nehezen várta az egész ország. Nóta szólt róla, széltében hosszában énekeltek, hogy ő hozza majd a puskát. Ma már inkább a béke érdekében dolgozik és különösen az angolokat szeretné kibékíteni a burokkal. Talán mondanunk sem kell, hogy kiről van szó, ő az az örök ifju generális: Türr István.

Országos képviselők baja.

Budapest, (május 14. Érk. este 8 óra 20 perczkor.) A képviselőház ülésén több összeférhetlenségi ügyet jelentettek be egyes képviselők ellen. Így Nagy Sándor cipész Gárári Odön ellen, mint a Nobel-féle dinamitgyár igazgatója ellen, mely gyár a hadügyi kormányval állandó összeköttetésben van: Kovács Géza és társai Münnich Aurél, mint több vasuti vállalat részvényese ellen Kovács Géza és társai Láneczky Leó ellen, mint a ki a salgótarjáni és rimamurányi köszénbányák részvényese. A bejelentéseket kiadták a bizottságnak.

Uj választási előjelek.

Budapest, (Május 14. Érk. este 8 óra 30 p.) Ugy látszik, az ősszel mégis csak meglesznek a képviselőválasztások Erre mutat az a körülmény, hogy a Lipótvárosban Mezei Mór pártja teljes erővel megindította a választási mozgalmat. A párt most írja össze a kerület szavazó polgárai közül azokat, a kiket hibeinek tart és szervezi a pártirodát is. — A Mezei-pártnak ez az akciója alighanem sorompóba szőlítja a többi valószínű jelölt hibeit is.

A burok küzdelme.

London. (Május 14. Érk. este 8 óra 40 perczkor.) Mikor az angolok tegnap megtudták, hogy egy bur kommandó a Grinoline-dombon, Ladybrandtól északra 15 mérföldnyire, táboroz, egy nagyobb angol sereg ágyukkal földerítő szolgálatra indult. A burok azonban időközben már elhagyták hadállásukat és mint benszülöttek jelentik, a Magualling-hegyek felé indultak.

Kronstadt, május 14. A lovas-zászlós átadta a várost Roberts lotdnak. A burok visszavonultak a Válfolyóhoz, a hol elsánczolják magukat.

Egy hajó szerencsétlensége.

Fiume. (Május 14. Érk. este 10 óra 30 perczkor)

A törvényeséknél ma kezdődött az Ika hajó szerencsétlen elsüllyedésének tárgyalása. A kapitány ellen súlyos vádakat emelnek a tanúk. Ő adta ki a parancsot, hogy teljes erővel előre! A kapitány azt állítja, hogy mst kiáltott a gépésznek.

Tíz krajezáért fegyelmi.

— Pereskedő hivatalnokok. —

május 14.

Tavaly nyáron Szabó János fegyvermestert kir. járásbírói albiró egy ottani vendég udvarán kuglizott Balikó Endre szolgálói irnokkal. A játszma 10 krajezáért folyt. Szabó János lett a nyertes. De Balikó megtagadta a fizetést azzal, hogy az albiró neki a multkoriban sódosa maradt egy hatossal, tehát most kvitték.

Szabó János erre ingerülten mondta:

— Megfizettem a 10 krajezáért!

— De bizony nem fizetted!

— Beesületszavamra mondom, hogy megfizettem.

— Akkor sem hiszem.

— Ha nem hiszed, nyomorult ember és család vagy!

Szóval persze Balikó se akart adósa maradni az albirónak s visszavágta:

— Csalo vagy te!

Ezzel Balikó eltávozott, s másnap elküldte Szabó Jánoshoz a segédet, hogy kérjenek lovagias elégtételt. Szabó az elégtétel adást megtagadta, mire Balikó a büntető járásbíróshoz fordult, rágalmozásért és becsületsértésért feljelentvén az albirót.

A tárgyalás bekés kimenetelű volt, a mennyiben a felek kölcsönösen sajnálkozásukat fejezték ki. A járásbíró megszüntette az eljárást, de az iratokat hivatalból áttette a fegyelmi bírósághoz.

Az elsőfoku fegyelmi bíróság Szabó János albirót felmentette.

A kir. kuria fegyelmi tanácsa szívtől felmondó ítéletet hozott!

Samu bácsi anekdotái.

Andrád Sámuel mult századbeli anekdotás könyvéből.)

Hogy változik a szamar deákká.

Három csintalan deák mentek egyszer a mezőre, és találtak egy gödrös helyen aluvó parasztra, ki kantárszáron tartott egy tele buzás zsákkal megterheltezt szamarat.

Egyik deák mondta a többirek: Ha ti most nekem segítetek, én nektek valami pénzcskét szerzek, amelyre, minthogy attól mindnyájan üresek vagyunk, most igen nagy szükségünk legyen.

Mind a ketten jó szívvvel ígérték társai segédelmeket.

No hát, monda nekik, vegyünk el ezt a szamarat, és adjuk el; mivel holnap vásárosnap lesz, könnyen találunk vevőre. Vegyetek le azért a hátáról a terhet, tegyétekreám s huzzátok fejemre a kantárt, azután vigyék vásárba a szamarat, és engemet hagyjatok itt az aluvó pimasz mellett. Mind e megessék.

Kevés idő mulva azután felébrede a szamárnak álmos ura, és elbámula az ő szamarának átváltozásán. Oh kérlek Jupiterért: — monda a deák — vedd ki ezt a zabolát a számból és ezt a terhet a hátamról.

Hogy a tatárnak lelkibe jöttél ide? kérdé a paraszt.

Oh! monda a diák, az én apám, aki boszorkánymester, cselekedte ezt velem és szamarára változtatott, hogy velem egy keveset bátorkodtam patvarkodni; de már meglágyulván hoztam a szíve, ismét visszaadta előbbeni formáját. Kérlek azért, bocsáss hazza, hadd köszönjem meg neki. Jóságos felele a pimasz mert én nem akarok boszorkányságban elegyedni.

Megszabadítá azért a deákokat, ki mindjárt

az ő társaihoz ment és azokkal együtt a szamar arából vígan tivornyázott.

A paraszt kimenvén a vásárba másnap, hogy egy szamarra tegyen szert, minekutána sokat megnézett volna, meglátá rulajdon szamarát is és mondá: Ismét veszekedtél apáddal? Nem kellesz, én magamat többször köztökbe nem elegyitem.

A hallal beszél a vendég.

Barátjánál ebédel vala egy valaki. Az első tál étel hallból állott.

De midőn ebből a vendég egyet kivett volna tányérjára, olyan büdösnek érzé, hogy egy falatot sem ehetné belőle.

Szép móddal akarván eszire adni barátjának, hogy elejibe büdös halat tétetett, letartá száját a halhoz, mintha azzal csendesen beszélne; azután tányirostul a füléhez tartá.

A gazda barátja kérdé, hogy e' mil jelent? A vendég felele, hogy neki volt egy testvére, ki ez etőt két héttel a tengerbe fulladott és most a haltól az kérdi, hogy nem tud-e erről neki valamely hirt mondani?

Hát mit felele? — kérdé a gazda.

Azt mondá, szól a vendég, hogy ő nekem semmit se tud mondani, mivel ő ez előtt három hétel jött ki a tengerből; az én testvérem pedig két hete, hogy belé holt.

Álhatatos török gyermek.

Egy tizenkét esztendőös török gyermek megsebesite tavaly (1788) Koczinál két huszárt, de csak ugyan a császári fogságba esék; ki midőn az ispotályban látná, hogy egy más vén fogoly török sirna sebei miatt a tábori sebgyógyítók keze alatt, azt mondja neki: Ne sirj, gondold meg, hogy török vagy.

Nem egekbe vezérlő ut.

Egy hazáját szerető jó hazafi papi ember nem messze a maga jószágától utat csináltat vala hazafiainak hasznokra. Midőn egyszer a munkát nézné, oda érkezék egy nemes ember aki monda neki:

Oh, tisztelendő ur! Jóllehet sok fáradságot és költséget fordított erre: én még sem tartom ezt az egekbe vezérlő utnak.

Jól mondja, felele a pap, mert ha az volna, én nagyon csudálnám, hogy az urat itt látom.

Miólta lovagol Szent Ferency.

Egy püspök megyen vala kocsin, és találkozik egy lovagló kapuczinussal; azt kérdé tőle:

Miólta ül Szent Ferencz lóháton?

Amiólta Szent Péter kocsizik, felelte Szent Ferencz furcsa eszü barátja.

CSARNOK.

Romba dőlt lelkek.

— Amerikai regény. —

Fordította: G—d J—f.

Folytatás.

54.

És mégis — barátok! De valjon nevezheti-e őket ezen névvel? Mr. Liszton annyiban és addig leend barátja és védője, míg látni fogja, hogy hasznára lehet, s míg bosszuját ellenségén végbe nem viszi. És Mr. Darcy — nos, meddig fog ő barátja lenni, ha felfedezi,

miként került hozzá, hogy alnév alatt talált menhelyet nála, kit az unokaöcse megvetett? Darcy szereti őt, ezt tudja, bizik benne és becsüli. Mennyi fog azonban e bizalomból, becsülésből fennmaradni, ha megtudja, hogy ő ki?

— És erről értesülni fog, mondá magában összeszorított ajkakkal. E csalódást tovább nem folytathatom. Egyébiránt úgy is el kell mennem. Májusban ők visszatérnek, és nekem velök találkoznom nem lehet, mr. Liszton mondjon bármit, nem tehetem. Inkább meghalok, semhogy itt maradjak és vele ismét találkozzam. Ő nem felejtett Ily szenvedélyes első szerelmet négy hó alatt a szívből kitörőlni nem lehet; mindazáltal azt, a mi szívet most eltölti, inkább gyűlöletnek mint szerelemnek lehet nevezni.

— A nyomorult! gondolá magában és fekete szeméi félelmes villámokat löveltek; a gyáva! Hogyan merészelte ő ezt tenni! De bűnhődni fog érte egykor, arra esküszöm; azonban most vele találkoznom nem lehet. Ninéce egyéb hátra, amint hogy mr. Darcyhoz menjek s tudtára adjam, miszerint el kell innen távozznom, hogy egyedül kilépjek a világba.

Nehéz sóhajjal ereszté homlokát a hideg üvegtáblára. Az első fájdalom elmúlt, de a tompa, halálhozó keserv mely nem szokott oly gyorsan eltűnni, hátramaradt. Gyűlölhette őt, bosszút forralhatott ellene, azonban ha őt mint Holmes Helén boldog férjét képzelte maga elé, szívet a legnagyobb feltékonyság ragadta meg. Nevének hangoztatásánál, leveleinek látásánál még most is a régi édes borzalom futotta át testét. Az elfogadó szobában egy nagy gonddal festett kép függött, szép, ifjú arc, tiszta kék szemek, göndör haj, oly arczkép ez, oly hü, melyre csupán a rátekintés is nagy kínokat okozott Norinának, — és mégis, órák hosszág állott szorongó kebelével, tüzes szemekkel a kép előtt, mignem fájdalmas könyek toltak szeméibe, melyek nézésében megakadályozták.

Forró szerelem, forró feltékonyság és forró gyűlölet dultak kebelében. A forró szerelem a legmélyebb gyűlöletté változott, azon szerelem, melylyel Lőrincz oly gyalázatosan visszaélt.

Ime tehát ő nevével hazater, követelték Norinától, hogy maradjon, hogy velök össze-találkozzek. Ezt óhajtá mr. Darcy, ezt mr. Liszton, ki azt mondá neki, hogy itt saját házában kell Thorndyke Lőrincz elé lépnie és nagybátyjának valamint nevének felmutatni azt, hogy ő valóban mi volt, lerántani róla az álcát, mint egy gyáva, hazug csabitoról.

— Nem vagyok erre képes! kiáltott a kezeit összecsapva. Nem lehet vele találkoznom! Nem! most meg nem — még nem!

A menyegző után tizennégy nappal vezette be Liszton Norinát, mint „Liszton Jenni“ unokahugát, Darcy házába. E név alatt maradt azóta itt s ez idő alatt a háziaknak legnagyobb szeretetét nyerte meg. Mr. Darcy, mint egy összetörött, ingerlékeny vén rokkantot találta itt, ki gyámleányának menyegzője óta csaknem halálig unta magát. Csak egyszer tekintett e halvány kedves arczra, s nem volt szüksége, hogy ismételve beletekintsen. Bánat és könnyek nem voltak képesek szépségét megrongálni. Eltevirágjából, szikrázó jókedvéből, mely Gilbert Richárdot anynyira lebilincselé, oda volt ugyan valami, de a tizennyolcz éves arczoska most is, édes, most is kedves volt, a kimondhatlan bánatos fekete kanadai szemek oly csodálatosan elragadók valának, hogy az öreg Darcy, ki minden iránt mi fiatal és szép vala, szenvedélylyel viseltkett — azoknak rabjává lón.

— Kegyed százsorta jobban tetszik nekem, mint Helén, moneá gyakran, a leány fekete hajának selyem fonadékait ujjával simogatva. Helén vad volt, a ficzkó meglehetősen szerelmes belé, s egy jó háziasszonyt fog belőle nevelni. De őn kedves gyermekem, szelid hangjával, mely hasonlít az Aeol hárfá hangjához, gyors ujjacskaival, ügyes viseletével — ont valóságos kínosnek tekintheti egy oly

koros agglégény, mint én vagyok. Kegyed ápolónőnek született, Jennt, gyermekem; miként is tudtam annyi évet nélküle átélni?

Minoen szava őszintén volt gondolva, és ezt ő egy édes, elismerő — de komoly mosollyal köszönte meg. Ajkaihoz emelte az öreg ur kezét és csókokkal halmozta el, mialatt szeméibe keserű könnyek toltak.

— Én egy kínos! Oh mr. Darcy! Ön nem tudja mit mondott. En egy nyomorult vagyok — egy nyomorult — nem méltó önnek jószágára és bizalmára! Azonban egyszer majd elbeszélök önnek mindent.

Kissé kíváncsinak mutatta magát, hogy miként értelmezi ő ezt. „Elbeszélök önnek mindent!” Mi mondani valója lehetett a gyermeknek? Hisz ő oly fiatal a mi az életet illeti, minden dologban oly tapasztalatlan. Minő történetről beszélhet az ő élete? Minden történetek közt a legrégibbről, kétségkívül — szerencsétlen szereléről. Darcy felsőhajtott a gondolatnál. Ő is tudna egy történetet elbeszélni, neki is meg volt a maga napja. Azonban a nap már vége felé közeledik, a történet olvastatott, a könyv be van zárva és félre-téve — már számos év óta, számos év óta. Ifjúságának aranynapjaiban egy leánnyal találkozott és szerette azt, és a mint a leány mondá, vizontszeretettel. Azután eltávozott tőle, hogy magyárok házat és vagyont szeressen — akkor még nem volt milliomos vagyonban, hanem csak boldogságban — hogy visszatérve, nőtül vegye őt. Nyolcz hóval később visszakapta leveleit, arczképét, gyűrűjét. Egy gazdagabb lovag lépett a sorompókba és a leányt magával vivé. Egy egészen közönséges, mindennapi történet ez egyáltalában nem új.

Hallgatva viselte a büntetést, mint férjhez illik — a világ folytatta rendes menetét — vagyon és méltóság megjöttek; csak egy férfi élete volt örökre megsemmisítve — egyébb semmi. A midőn most agg, fehér hajjal, félig oénultan, erre visszaemlékezik, különös élnékséggel arra is visszagondol, hogy akkor a fvrro júliusi nap sütöttjálá a fehér kövezetre, s a gyermekek az utcán játszadozva ujjongtak, midőn ő hivatalszobájába belézett és olvasta azon sorokat melyek az örök bucsut adták tudtára.

Huszonhét év mult el azóta, de a kép Darcy Hugh agyában nagyon mélyen be volt vésvé, semhogy az vala elmosódjon. Huszonhét év. és a midőn a boldog vetélytárs tiz évvel később az élet harcában elesett, s a midőn őt a sirba neje is követte, Darcy Hugh úgy bosszulta meg magát, hogy ezen házasságból származott gyermeket magához házába vevé, hogy azt mint saját gyermekét felnevelje, és hogy számára végrendeletileg egy millió forint készpénzt hagyományozzon.

Thorndyke Lőrincz elveté a vad buza magvakat. Nos, a fiatal emberek többnyire ily módon szoktak vetni, azonban a mag csirái még nem nőttek szálakká. Ő boldogan házassodott, azonban a mi Darcy-nak saját személyét illeti, elhatározta hogy „Jennit” magánál megfogja tartani, hogy jövő nyáron vele kéjuzaszt fog tenni, és halálával részére tekintélyes összeget fog hagományozni.

— Mert amaz ifjut ő elfogja feledni, mondá mr. Darcy — és valami jó férfit boldoggá teend, ha én meghalok.

Az öreg ur Norina történetét úgy magyarázta, a miot épen neki tetszett. Mert Norina nyugodt, barátságos lényével nagyon befészkelte magát mr. Darcy szíve mélyébe — egy igen jószágos szivbe, mely daczára az életfáradalmainak és a könyveknek — igen jószágos, de a mely igaztalanságot nem tűr — igen jószágos de makacs és engesztelhetlen az i'domtalanság csalás és becstelenség iránt.

— E gyermeket csaknem jobban szeretem, mint Helént, mondá magában Darcy. Nem szeretném őt elveszteni, mégis óhajtanám ha egy becsületes férfi nejevé tudnám tenni, mielőtt meghalok. Itt van Gilbert Richárd.

Több ízben beakartam őt mutatni a leány előtt de midőn Gilbert névjegyét elküldé mindig ügyesen kilopózkodott a szobából. Ki-

váncsi vagyok tudai, hogy miután egy leányt kivél viszonya volt — elveszített a mult őszön, megvigasztalódott e? Mondják, hogy többeken történt ily eset. Remélem hogy Lőrincznek ebben semmi része nincs. Tádóm hogy Gilbert gyauakszik reá, azonban ha valakinek rossz hira kel, szeretnek az emberek mindent reá

tolni. Igen, az én Jennim nem volna rossz Gilbert Rechárdnak. Legközelebbi alkalommal ha eljő, befogom őt Janninél mutatni.

(Folyt. köv.)

Az összes 50,000 nyeremény JEGYZÉKE.

A legnagyobb nyeremény legszerencsésebb esetben.

1.000.000 korona

A nyeremények részletes beosztása a következő:

Korona	Jutalom
600000	1 jutalom
400000	1 nyer. á
200000	1 " "
100000	2 " "
90000	1 " "
80000	1 " "
70000	1 " "
60000	2 " "
40000	1 " "
30000	5 " "
25000	1 " "
20000	7 " "
15000	3 " "
10000	31 " "
5000	67 " "
3000	3 " "
2000	432 " "
1000	763 " "
500	1238 " "
300	90 " "
200	31700 " "
170	3900 " "
130	4900 " "
100	50 " "
80	3900 " "
40	2900 " "

50,000 nyer. és jut. összegben 13.160,000

Rendelőlevél levágandó TÖRÖK A. és TÁRSA főelárusítók Budapest.

K érek részemre I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegye a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget korona összegben utánvételezni kérem postautalvánnyal küldöm. A nem tetsző törlendő.

Pontos cím

Nyuítsunk kezét a szerencsének!

Már sokan szerencsések lettek egy nálunk vásárolt sorsjeggyel!

Az egész világban a legnagyobb eséllyel bíró magy. kir. szabad. osztálysorsjáték legközelebb újból megkezdődik.

100,000 sorsjegyre 50,000

pénznyeremény jut, tehát az oldaltálló nyereményjegyzék szerint a sorsjegyek felét pénznyeremenyvel huzzák ki és egy külföldi sorsjáték sem képes aránylag ily nagy nyereményeket felmutatni, mint a mi magyar osztálysorsjátékunk.

Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben

egy millió korona.

Egészben tizenhárom millió 160.000 korona lesz kihuzva és az egész vállalat állami felügyelet alatt áll.

Az eredeti sorsjegyek tervszerű árai az I. oszt.-hoz:

egy nyolczad (1/8) frt	— 75	vagyis	1.50	korona
egy negyed (1/4) "	1.50	"	3.—	"
egy fél (1/2) "	3.—	"	6.—	"
egy egész (1) "	6.—	"	12.—	"

utánvét mellett vagy az összeg előzetes beküldése ellenében. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre tekintettel arra, hogy a huzások f. é. május hó 17. és 18-án lesznek

f. évi május hó 17-ig

kérünk hozzánk beküldeni.

Török A. és Társa

BANKHÁZ

Budapest,

V. Váci-körút 4a.

Fiók; MUZEUM-KÖRUT 11.

Sok és nagy nyereményt fizettünk már ki vevőinknek és pedig rövid idő alatt körülbelül három millió koronát.

